

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a 10. számú Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Budapesti 4. sz. Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. november 20. napján kelt 6.P.29.073/2005/26. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a felperes keresetének helytadó rendelkezését megváltoztatja, és a keresetet elutasítja; egyebekben helybenhagyja.

A perköltség viselésére vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 100.000,- (Egyszázezer) Ft elsőfokú költséget, valamint az adóhatóság felhívására az állam javára 204.700,- (Kettőszáznégyezer-hétszáz) Ft le nem rótt kereseti illetéket.

A másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes jogelődje az alperes és a perben nem álló V Kft. között kizárólagos termékforgalmazási szerződés jött létre 1999. augusztus 16-án az alperes által gyártott, V márkanévű adalékanyagok vonatkozásában. A felperes az ún. V termékeket a V Kft.-től vásárolta meg és értékesítette Somogy, Baranya, Veszprém, Zala és Fejér Megye területén. A tényleges értékesítési

tevékenységet a felperes élettársa, M E végezte. A felperes 2001. őszén vásárolt utoljára terméket a V Kft.-től. Ezeket 2002. áprilisáig értékesítette.

Az alperes a kizárólagos forgalmazásra vonatkozó szerződést 2001. december 20. napjával felmondta, a kizárólagos forgalmazási jogot a V Kft.-től visszavonta, mivel közte és a V Kft. között elszámolási vita alakult ki. Ezt követően az alperes maga értékesítette a termékeit, részben üzletkötők útján.

A R Kft. reklamációval élt egy a felperestől 2002. június 19-én vásárolt V adalékanyaggal kapcsolatosan. Ennek folytán az alperes 2003. február 26-án a R Kft. részére 150.000,-Ft-ot kifizetett.

Az alperes 2002. április 26-án kelt levelében - utalva a korábbi, 2002. március 14-i keltezésű levelére - azt közölte az üzleti partnereivel, hogy a megelőző tájékoztatásnak megfelelően a korábbi kizárólagos forgalmazó, a V Kft., illetve annak területi képviselői (felperes neve, M E) termékforgalmazási joga 2001. december 20-val megszűnt. Tudomásukra jutott, hogy továbbra is V területi képviselőknek kiadva magukat látogatják a kereskedelmi egységeket és eladásra kínálják a V termékeket a már lecserélésre került kocka alakú flakonban. A kocka alakú flakonba történő kiszerelés 2001. szeptember 30-val megszűnt. A 2001. augusztus-szeptemberben gyártott termékek gazdasági bűncselekmény révén kerültek a fenti területi képviselők megbízójához. Tekintettel arra, hogy a flakonszerszám is náluk van, fennáll a termékek hamisításának veszélye is. Mindezek alapján kérték, hogy csak a gyártó területi képviselőitől vásároljanak. Ezt követően a levélben megjelölte a gyártó területi képviselőit. Felhívta a levél címzettjeit, hogy az új sárga, henger formájú, piros kupakos flakonban kiszerelt terméket vásároljanak, mert garanciát csak ebben az esetben vállalnak. Felhívta még a figyelmet arra, hogy a „V-R Hab elnevezésű vakolatadaléknak mondott termék mind nevének, mind megjelenésnek célja a vevők megtévesztése, mivel majdnem teljesen azonos a V C + M korábbi megjelenésével”. Az április 26-i keltezésű levelet egyebek mellett megkapta a felperessel üzleti kapcsolatban álló P Kft., a PV Bt., a K Kft., a D Kft., S J Tüzép telepvezető és K G b-i kereskedő. A levélre figyelemmel ezek a partnerek a felperestől a továbbiakban V terméket nem vásároltak.

Az alperes 2002. június 21. napján kelt levelében felszólította a felperest, hogy szüntesse meg a V termékek forgalmazását.

A felperes 2002. áprilistól egy másik, azonos felhasználású termék (VI) forgalmazásába kezdett.

ME 2003. május 21. napján az üzleti partnereknek levelet küldött, melyben arról tájékoztatta őket, hogy a V termék helyett más terméket fog forgalmazni és egyben kedvezményt ajánlott részükre arra az esetre, ha más konkurens termék helyett kizárólag **VI** terméket vásárolnak.

A felperes a 2002. szeptember 18. napján benyújtott, és az eljárás későbbi szakaszában pontosított keresetében az 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) több

paragrafusának megjelölése mellett kérte az alperesi jogsértés megállapítását és az alperes kártérítés megfizetésére való kötelezését. Keresetét arra alapította, hogy az alperes az üzleti partnerekhez küldött levelében valótlan tényállításokat tett, melynek következtében a felperest vagyoni és nem vagyoni károsodás érte.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta annak jogalapját és összecszerűségét is. Hangsúlyozta, hogy a peres felek nem versenytársai egymásnak.

Vizontkeresetet terjesztett elő, melyben a Tpvt. 2. és 3. §-ára hivatkozással kérte, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy a felperes tisztességtelen piaci magatartást valósított meg azzal, hogy kizárólagos kereskedelmi képviselőnek tüntette fel magát. Azt állította, hogy a V termékek gyártása megszűnt és helyette került forgalomba a Vi termékcsalád, továbbá, hogy korlátlan mennyiségű V termékkel rendelkezik. Az eljárás során utóbb összecszerűségében felemelt kártérítési igényt terjesztett elő és kérte, hogy kötelezze a bíróság a felperest összesen 1.150.000,-Ft kár megfizetésére, melyből 150.000,-Ft az az összeg, amit az alperes fizetett ki a R Kft. részére minőségi reklamáció alapján egy olyan V termékkel kapcsolatosan, amelyet ez a társaság 2002. júniusában vásárolt M Etől.

Az elsőfokú bíróság a felperes indítványára tanúként hallgatta ki M E, O P, G T, B F, M Ané, M A, S J, S Z, D L, valamint K G tanúkat.

A 2004. november 2. napján kelt 6.P.630.167/2002/31. számú ítéletében megállapította az alperesi tisztességtelen magatartást és kötelezte az alperest 1.410.987,-Ft vagyoni és 1.000.000,-Ft nem vagyoni kár megfizetésére. A felperes ezt meghaladó keresetét és az alperes vizontkeresetét elutasította.

Az alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla a 2005. július 7. napján kelt 8.Pf.20.167/2005/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdései alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, megállapítva a felek másodfokú eljárásban felmerült költségét. Határozata indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra nem volt alkalmas, mert a felperes a keresetét ellentmondásosan terjesztette elő, abban nem jelölte meg, hogy milyen jogszabályhelyre hivatkozással, melyik alperesi levél, milyen állítását tartja jogszabálysértőnek, nem tisztázta, hogy a felek versenytársai-e egymásnak, ami a Tpvt. 2-7. §-aiban foglalt rendelkezések alkalmazhatóságának egyik feltétele. Nem tisztázta azt sem, hogy milyen jogviszony keretében kerültek a termékek a felpereshez értékesítésre, amely elengedhetetlen a sérelmezett alperesi levelekben közöltek valós, illetve valótlan voltának és az alperesi kártérítési felelősség megítélésének a szempontjából. Nem vizsgálta a kár összecszerűségét és azt, hogy a felperes által állított bevétel csökkenés mennyiben tudható be az alperesi magatartás következményeként. Rámutatott, hogy a nem vagyoni kár csak személyhez fűződő jogsértés esetén ítéltető meg. Az elsőfokú bíróságnak felhívást kellett volna kiadnia, hogy a felperes megjelölje a kárigénye jogalapját képező személyiségi jogi jogsértést. Az elsőfokú bíróság ítéletében sem indokolta meg, hogy milyen személyiségi jogsértés miatt látta megítélhetőnek a nem vagyoni kárt. Mindezek vonatkoznak az alperes

viszontkeresetének elbírálására is azzal, hogy a viszontkeresetben hivatkozott 2003. május 21-i levelet nem a felperes, hanem a perben félként nem álló **ME** írta alá, ezért állást kell foglalnia az elsőfokú bíróságnak **ME** és a felperes viszonyát érintő kérdésben is. Az új eljárás vonatkozásában előírta az elsőfokú bíróság részére, hogy személyesen hallgassa meg a felperest, a felajánlott további bizonyítást folytassa le, valamint döntsön az időközben bekövetkezett alperesi jogutódlás tárgyában is.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetét az alábbiak szerint pontosította. A Tpt. 3. és 5. §-aira hivatkozással, a 86. § (2) bekezdés a) és e) pontjai alapján kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes tisztességtelen piaci magatartást követett el azzal, hogy a 2002. április 26-i levélben azt állította, hogy a felperes termékforgalmazási joga megszűnt, gazdasági bűncselekmény révén kerültek a termékek a területi képviselő megbízójához (ezáltal a felpereshez) azzal, hogy a felperes meg akarja téveszteni a vevőket, valamint azzal is, hogy fennáll a termékek hamisításának a veszélye. Keresete további jogalapjaként a Ptk. 78. § (2) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, valamint 355. § (1)-(2) és (4) bekezdését jelölte meg. Kérte a jogsértés megállapítását, az alperes kötelezését 1.410.987,-Ft vagyoni kár és ennek 2002. július 1. napjától számított kamata, valamint 2.000.000,-Ft nem vagyoni kár megtérítésére. A vagyoni kár tekintetében előadta, hogy az alperesi magatartással okozati összefüggésben ilyen mértékű árbevétel kiesése keletkezett, míg a nem vagyoni kár vonatkozásában úgy nyilatkozott, hogy az eljárás korábbi szakaszában meghallgatott tanúkkal bizonyította, hogy az alperes gyakorlatilag minden olyan megye összes lehetséges kereskedőjének megküldte a vádaskodó levelét, ahol feltételezte a felperes megjelenését. Szándékosan olyan tanúk kihallgatását indítványozta, akiknek a felperessel nincs üzleti kapcsolata, hanem az alperessel vannak a mai napig fennálló üzleti kapcsolatban. Kifejezetten abból a célból tette ezt, hogy a tanúk elfogulatlan vallomást tegyenek. Az alperesi magatartással összefüggésben a felperes jó hírneve sérült, vele, illetve a tevékenységet ténylegesen végző M Eval szemben a kereskedők a bizalmukat elvesztették.

Kérte az alperes viszontkeresetének az elutasítását.

Az alperes ellenkérelmében a pontosított kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint nem versenytársai a peres felek egymásnak, mert az alperes alapvetően gyártó, míg a felperes forgalmazó.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során személyesen hallgatta meg a felperest, a már korábban meghallgatott N Mt, az alperes ügyvezetőjét, valamint I At. A felperesi kártérítési igény tekintetében a felperes indítványára igazságügyi szakértőt rendelt ki. Sz G igazságügyi könyv- és adószakértő szakvélemény kiegészítésben is fenntartott véleménye szerint a felperes bevételcsökkenése a rendelkezésére álló adatok alapján egzakt módon nem határozható meg, elsősorban a nem könyvelt értékesítési számlák és a hiányzó bizonylatok okán. A bevételcsökkenés pontosan meg nem határozhatóan jelentkezett. A. 2002. február és március havi felperesi értékesítés alacsonyabb volt a korábbinál, de az április és

július havi értékesítés 2002-ben magasabb volt az előző évinél. A bevételcsökkenés oka könyvszakértői módszerekkel nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a 2007. november 20. napján kelt 6.P.29.073/2005/26. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes tisztességtelen piaci magatartást tanúsított a felperes sérelmére azzal, hogy a 2002. április 26-án kelt levelében közölte, hogy „V területi képviselőknek kiadva magukat látogatják a kereskedelmi egységeket, a 2001. augusztus-szeptemberben gyártott termékek gazdasági bűncselekmények révén kerültek a fenti területi képviselők megbízójához, tekintettel arra, hogy a flakon-szerszám is náluk van fennáll a termékeink hamisításának veszélye is”. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül 1.000.000,-Ft nem vagyoni kárt a felperesnek. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította. Megállapította, hogy a perben felmerült perköltségeiket a felek maguk viselik. Kötelezte a felperest, hogy a 144.700,-Ft kereseti, az alperest, hogy 60.000,-Ft kereseti és 69.000,-Ft viszontkereseti illetéket fizessen meg az államnak, illetékfeljegyzési jogukra tekintettel.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperes keresetét részben találta alaposnak, míg az alperes viszontkeresete vonatkozásában megállapította, hogy az alaptalan. Rögzítette, hogy az új eljárásban megállapítható volt, hogy a felperes egyéni vállalkozóként járt el a perbeli termékek értékesítése során. Ugyanakkor az alperes is értékesítőként szerepelt a piacon ugyanezen termékek vonatkozásában. Figyelemmel arra, hogy mindketten forgalmazták az alperes által gyártott termékeket, versenytársként minősíthetők. Megállapította, hogy területi megállapodás nem jött létre a felperes és a V Kft. között. Az alperes ugyanakkor elismerte, hogy az általa gyártott terméket a felperes megvásárolta a kizárólagos forgalmazási joggal rendelkező társaságtól és azt továbbértékesítette, azaz a piacon jelentkezett az alperes termékével.

Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a 2002. április 26. napján kelt alperesi levél a felperes vonatkozásában alaptalanul állította, hogy a termékforgalmazási joga megszűnt, mert a felperes egyéni vállalkozóként foglalkozhatott termékek forgalmazásával, sem az alperesnek, sem a V Kft.-nek nem volt területi képviselője. A levélben „a területi képviselői megbízói” megfogalmazás nem egyértelmű és nem beazonosítható, azt a látszatot kelti, mintha a területi képviselő birtokában lévő termék bűncselekmény révén került volna hozzá. A levélben a többszám használata, amely szerint a flakon-szerszám is „náluk van”, alkalmas arra, hogy a termékek hamisításával kapcsolatos felperesi magatartást állítsa. Mindezek valótlan tények, mert a felperes nem volt területi képviselő, hozzá nem bűncselekmény révén kerültek a termékek, nem volt tudomása arról - szemben a levél megfogalmazásából adódó következtetéssel -, hogy a megbízóhoz bűncselekmény útján kerültek az áruk.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában azt is megállapította, hogy valótlan az az alperesi állítás, hogy a Vi hab nevének és megjelenésének a célja is a vevők megtévesztése, mivel majdnem teljesen azonos a V C+M korábbi megnevezésével. Mindezek kimerítik a Tpvt. 3. §-ában megjelölt tisztességtelen piaci magatartást, mert az alperes a levélben valótlan tényeket állított és híresztelt és ezzel a felperes mint versenytárs jóhírnevét és hitelképességét sértette, illetőleg veszélyeztette.

Egyidejűleg megvalósította a Tpv. 5. §-ában tilalmazott bojkottfelhívást is, mert abban arra hívta fel az üzleti partnereket, hogy V terméket csak a gyártó területi képviselőitől vásároljanak, akiket a levélben nevesített is. Az a körülmény ugyanis, hogy az alperes és a harmadik személy közötti kizárólagossággal kapcsolatos szerződés megszüntetésre került, nem érinti a piacon önálló résztvevő felperes üzleti tevékenységét, miután az alperesnek volt tudomása arról, hogy a felperes a piacon az alperes termékével értékesítés céljából jelentkezik. Ezért jogellenes az a magatartása, amelyben arra hívta fel a piac résztvevőit, hogy ne vásároljanak a felperestől.

Az elsőfokú bíróság a felperes vagyoni kár megtérítésére vonatkozó igényét nem találta alaposnak figyelemmel a beszerzett szakvéleményre, mert a felperes nem bizonyította kétséget kizáró módon, hogy keletkezett-e kára az alperes által elküldött 2002. április 26-i keltezésű levélből.

A nem vagyoni kártérítés vonatkozásában rögzítette, hogy a felperest terhelte azon állításának a bizonyítása, hogy az alperes tisztességtelen piaci magatartása, a levélben közölt állítások követekeztében nem vagyoni kára keletkezett, azaz a felperes üzleti tevékenységével kapcsolatos hátrányok jelentkeztek.

Megállapította, hogy az alperes által elküldött 2002. április 26-i levél alkalmas volt arra, hogy a felperes mint egyéni vállalkozó életét időlegesen hátrányosan befolyásolja, mert az üzleti partnerek bizalma megingott, a korábbi vállalkozási üzleti tevékenységének a sikeres folytatását veszélyeztette, az üzleti vállalkozását nehezítette, akadályozta. Az üzleti kapcsolatok megszakadása - M A, S J, S Z tanúk vallomása alapján - megállapítható volt, hogy az alperesi levél tartalma volt az, amely a felperes vállalkozásának üzleti tevékenységét megnehezítette. A nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy tartós törést nem eredményezett az alperesi levél a felperes üzleti tevékenységében, valamint figyelemmel volt a jogsértés elkövetésének időpontjában fennálló élet- és árviszonyokra, és más hasonló perekben megállapított nem vagyoni kár összegére.

Az alperes viszontkeresetét elutasította, mert az állításait nem bizonyította. Egyedül egy levelet csatolt be és ezt a levelet nem a felperes, hanem **ME** írta az üzleti partnereknek, ezért ennek a levélnek az alapján a felperessel szemben igényt nem érvényesíthet. Az utóbb 150.000,-Ft-tal felemelt kártérítési igény vonatkozásában szintén nem bizonyította az alperes, hogy ezen hibás teljesítéssel kapcsolatban a felperes részéről olyan jogellenes magatartás merült volna fel, amely alkalmas lenne a tisztességtelen piaci magatartás megállapítására.

A perköltségről és ezen belül az illetékfeljegyzési jogok folytán le nem rótt eljárási illetékek viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását a felperes keresetének az elutasítását, a viszontkeresetnek helyt adó döntés hozatalát és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel kellőképpen és ezért téves jogi következtetést vont le abból. Nem említi az ítélet - bár a periratokból kiderül -, hogy az alperes és a V Kft. között korábban létezett kizárólagos termékforgalmazási szerződés milyen okból szűnt meg. Ez pedig alapvető kérdés a 2002. áprilisi levél

jelentésének vizsgálatakor. Előadta, hogy a V Kft. akkori tulajdonosa F K 11.000.000,-Ft értékű árut úgy vett át az alperestől, hogy annak ellenértékét nem fizette ki. 2001. novemberében két román személynek nyilvánvalóan fiktív szerződéssel a V Kft.-t eladta, majd pedig a birtokában lévő gépek segítségével ugyanolyan kinézetű flakonokban az alperes termékével azonos terméket kezdett gyártani VI néven. 2002. áprilisában csak olyan termék lehetett a felperes birtokában, amelyet nem fizettek ki az alperes részére, ily módon tehát gazdasági bűncselekmény, csalás útján kerültek ki ezek a termékek a gyártó birtokából. Ezt a tényt nem értékelte az elsőfokú bíróság.

Hangsúlyozta, hogy nem állítja a levél azt, hogy a felperes követett el gazdasági bűncselekményt, és azt sem, hogy a felperes birtokában van a flakon-szerszám. Alapvetően téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, amely szerint a többszám használata miatt lenne alapos a kereset nem vagyoni kártérítési része.

Az állítás és a vélemény-nyilvánítás között a bírói gyakorlat mindig is különbséget tett. Az alperes a levelében nem állította, hogy bűncselekményt követtek el és terméket hamisítanak, hanem csupán azt állította, hogy fennáll a reális veszélye annak, hogy a flakonba nem az alperes kutatómunkájának eredményeként létrejött anyag, hanem egy ahhoz hasonló, de nem olyan minőségű termék kerül. A levél felperes által hivatkozott része csak ezt a veszélyt mint lehetőséget említi.

Téves az elsőfokú bíróság megállapítása a versenytársi minőség tekintetében is. A kérdéses időben ugyanis az alperes nem lehetett a felperes versenytársa, hiszen az a jogviszony, ami alapján a felperes az alperesi terméket megszerezte 2001. december 20. napjával megszűnt. Tehát a felperes jogszerű eljárása esetén 2002. áprilisában nem lehetett volna a felperes birtokában olyan termék, amely alperes forgalmazásában szerepelt. A felperes csak 2001. december 20-ig forgalmazhatta a V Kft.-től beszerezett árut, azt követően pedig csak és kizárólag az alperestől vásárolhatta volna azt meg, hiszen nem volt más forgalmazója ekkora terméknek. Ebből következik a versenytársi viszont kizártsága.

Megalapozatlanul adott helyt a felperes nem vagyoni kártérítési igényének az elsőfokú bíróság. Nem állapítható meg, hogy miért 1.000.000,-Ft összeget ítélt meg, e körben nem tett eleget indokolási kötelezettségének, egyidejűleg ellentmondásos az összeggel az a bírói megállapítás, hogy az alperes magatartása a felperes üzletmenetében nem okozott tartós törést. Helytelenül értékelte a tanúk vallomását, mert a meghallgatni kért tanúk egyértelműen kioktatott tanúk voltak, ugyanakkor nem értékelte azon tanúvallomásokat, akik ezzel ellentétes vallomást tettek.

A fellebbezés a viszontkeresettel kapcsolatos indokolást nem tartalmazott.

A felperes jogi képviselője fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, hivatkozva annak helyes indokaira. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárás adatai nem igazolták azt az alperesi állítást, hogy a felperes a V Kft. területi képviselője volt. Figyelemmel arra, hogy a felperes viszonteladó volt, az alperes által hivatkozott pereknek, az alperes és a V Kft., illetve annak tulajdonosai közötti jogvitának a felperes keresetének elbírálása körében nincs jogi relevanciája.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

Megállapította, hogy a fellebbezés a viszontkereset elutasítását támadó részében nem alapos, a keresetnek részben helyt adó rendelkezések vonatkozásában megalapozott, az alábbiak szerint.

A viszontkereset tekintetében helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes az abban állított felperesi tisztességtelen piaci magatartást nem bizonyította. Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az alperes a fellebbezésében sem jelölte meg, hogy mennyiben tartja a viszonykeresetet elutasító ítéleti rendelkezést jogszabálysértőnek, illetve megalapozatlannak, annak megváltoztatását milyen okból kéri.

Az elsőfokú bíróság viszonykeresetet elutasító döntésével és annak indokaival a Fővárosi Ítéltábla teljes egészében egyetértett.

Megalapozott ugyanakkor a fellebbezés keresetnek helyt adó rendelkezésével kapcsolatos indokolása.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást hiányosan állapította meg és az abból levont jogi következtetése megalapozatlan.

Ezért elsődlegesen az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti a másodfokú bíróság a becsatolt, az alperes és a V Kft. között 1999. augusztus 16. napján aláírt szerződés, a Karcagi Városi Ügyészség 2002. október 25-én kelt B.430/2002. számú határozata, a 6.P.630.167/2002/6/A/7. szám alatti F K által az üzleti partnerekhez címzett levél, valamint I A tanúvallomása alapján az alábbiak szerint.

Az alperes mint megbízó és a V Kft. mint megbízott között létrejött szerződés alapján a V Kft.-t azzal bízta meg az alperes, hogy a szerződésben nevesített adalékszerek értékesítésére már létrehozott országos rendszert működtesse és azt továbbfejlessze. Ennek keretében a megbízott a termékek értékesítő hálózatával kapcsolatos tevékenységet kizárólagos joggal gyakorolja. Jogosult a hálózat tagjaival alvállalkozói, viszonteladói szerződéseket kötni, ezek tartalmát meghatározni. Irányítja és ellenőrzi a területi képviselőket, ellátja azokat termékkel. A megbízó a megbízottal egyetértésben, egyedi esetekben, elsősorban Budapesten termékeit értékesítheti oly módon, hogy nem térhet el a területi képviselők által egységesen kialakított gyakorlattól. Jogosult megismerni a területi képviselők elhelyezkedését, teljesítményét, saját forgalmazói tevékenységéről ugyanilyen mértékben tájékoztatja a megbízottat. A megbízott az értékesítésre átadott és leszámlázott termék ellenérték 30 naptári napon belül, indokolt és méltányolható esetben legfeljebb 60 naptári napon belül volt köteles kiegyenlíteni. A szerződést a felek határozatlan időre kötötték azzal, hogy a megszűnésének eseteit nem szabályozták. Rögzítették ugyanakkor, hogy 1991 óta folyamatos és jó üzleti

kapcsolat alakult ki a SZ Bt., (valamint forgalmazói utódja a V Kft.), valamint a D Bt. között. Erre tekintettel határozták meg ennek a szerződésnek a tartalmát.

Az alperes és a V Kft. szerződéses kapcsolata alapján az alperes legyártotta az adalékanyagot. A V Kft. biztosította a flakonokat és forgalmazta az alperes által gyártott terméket. A termékek értékesítése érdekében viszonteladókat keresett a forgalmazó a Dunántúlon, így került kapcsolatba a felperessel, aki a felperestől megvásárolt a V termékeket értékesítette. A felperessel írásbeli szerződést a V Kft. az értékesítéssel összefüggésben nem kötött, azonban tartós, folyamatos üzleti kapcsolatban állt vele, a felperes rendszeresen vásárolt a V Kft.-től terméket. A V Kft. egyes területi képviselőkkel írásbeli, másokkal szóbeli szerződést kötött. M Eval korábban egy éven keresztül volt írásos szerződése, de mind az írásos, mind a szóbeli megállapodás lényege az volt, hogy a forgalmazott termékeket csak meghatározott területen forgalmazhatja a területi képviselő. Az adott területnek volt egy kódja, amit a termék flakonjába belesütött a kft. és a területi képviselő a saját területén ily módon tudta ellenőrizni, hogy nem került-e oda más területről ilyen termék.

Felperes személyes előadása során előadta, hogy írásbeli szerződés közte és a V Kft. között nem volt, csak szóban állapodtak meg arról, hogy kizárólagos értékesítési joga van neki és az élettársának egy-egy területre, nevezetesen Somogy, Baranya és Zala megyére.

M Enak területi képviselő megjelölésű V névjegykártyája volt.

NM, a D Bt. ügyvezetője csalás büntette miatt 2002. március 18-án tett feljelentést a V Kft. ügyvezetői ellen. Eszerint az alperes 11.421.800,-Ft értékű árukészletet adott át 2001. szeptemberben a V Kft.-nek forgalmazás végett. A V Kft. az átadott termékek árát többszöri felszólítás ellenére sem egyenlítette ki és az árut sem szállította vissza.

F K a V Kft. korábbi ügyvezetője a kft.-t mindennemű tartozásával 2001. november 27-én értékesítette A lnak és a feljelentett árukészletet is teljes egészében átadta nevezettnek.

A nyomozóhatóság által tanúként kihallgatott területi képviselők vallomásából megállapítható, hogy a V Kft. átruházása után is szállítottak V termékeket az üzletekbe. A bűncselekménnyel gyanúsítható A l tartózkodási helye ismeretlenné vált, ezért a Ki Rendőrkapitányság a nyomozást felfüggesztette, az ellen benyújtott panaszt a Ki Városi Ügyészség elutasította.

F K az alperessel kialakult vitát követően az üzleti partnereknek címzett dátum nélküli levelében a „forgalomba hozás törvényessége” megjelöléssel felsorolta, hogy további intézkedésekig kik a szabályszerű, törvényes, kizárólagos területi képviselői a V Kft.-nek. Ezek között szerepel a felperes is Baranya, Zala, Somogy, Fejér és Veszprém megye vonatkozásában.

A fentieknek - összhangban a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.167/2005/6. számú végzésében foglaltakkal - a másodfokú bíróság álláspontja szerint is jelentősége van a felperes Tptv. 3. és 5. §-aira alapított keresete elbírálása szempontjából, a sérelmezett alperesi levél értékelésének.

A Tpvt. 3. §-a szerint tilos valótlan tény állításával vagy híresztelésével, valamint valós tény hamis színben való feltüntetésével, úgyszintén egyéb magatartással a versenytárs jóhírnevét vagy hitelképességét sérteni, illetőleg veszélyeztetni.

Alperes a fellebbezésében elsősorban arra hivatkozott, hogy a felek nem voltak a perbeli időszakban az adott piacon egymás versenytársai és ez önmagában kizárja a Tpvt. 3. §-ára alapított kereset érdemi vizsgálatát.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek egymás versenytársai voltak, mert a hasonló vagy ugyanazon gazdasági tevékenység végzése a piacon megteremti a versenytársi minősítést.

Hangsúlyozza e körben a másodfokú bíróság, hogy nem csak az alperes által gyártott (és általa egyben forgalmazott) termékek tekinthetők ebből a szempontból azonosnak, hanem a piacon a perbeli termékeket helyettesítő termék forgalmazásával is megvalósul a versenyhelyzet. 2002-ben a felperes, illetve az élettársa V, majd később azonos felhasználásra szánt VI márkájú adatékanyagokat forgalmazott, míg az alperes a V Kft.-vel fennálló szerződésének hatálya alatt is korlátozottan, a szerződés felmondását követően pedig egyedüli jogosultként kizárólagosan forgalmazta saját termékeit, részben területi képviselők - a felperes működési területén D L - útján.

Helytállóan vizsgálta ezért az elsőfokú bíróság érdemben a felperes keresetét.

A Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében meghatározott jog, vagyis a bizonyítékok összességében való értékelése és az ügy meggyőződés szerinti elbírálása a másodfokú bíróságot is megilleti.

Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésnek megfelelően a V Kft. és a felperes közötti jogviszonyt vizsgálva tévesen jutott a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint arra a következtetésre, hogy a felperes tevékenysége független volt a V Kft. forgalmazási jogosultságától, és hogy a felperes üzleti tevékenységét nem érintette az alperes és a V Kft. közötti szerződés megszüntetése.

A másodfokú bíróság azért tartotta szükségesnek a tényállás kiegészítését a kizárólagos termékforgalmazásra vonatkozó szerződéses rendelkezések ismertetésével, mert azokból egyértelműen megállapítható, hogy annak alapján a V Kft. országos értékesítő rendszer működtetésével és továbbfejlesztésével volt megbízva. Ennek keretében alvállalkozói, viszonteladói szerződések megkötésére volt jogosult.

A fentiekből következik, hogy az értékesítési hálózat működtetésének módját és az ennek során alkalmazott jogviszonyok jellegét (megbízási, viszonteladói) a V Kft. határozta meg. Így az ebben a szerződésben kikötött kizárólagos forgalmazási jogosultsága jogosította őt fel a felperessel mint egyéni vállalkozóval kiépített üzleti kapcsolatra, melynek keretében a felperes viszonteladóként tevékenykedett.

Maga a felperes nyilatkozott úgy személyes előadása során, hogy 1996-tól kezdett V termékeket forgalmazni, rendszeresen nagyobb mennyiséget vásárolt, 30 napos

fizetési határidővel egyenlítette ki a termékek vételárát és szóbeli megállapodás alapján kizárólagos értékesítési joga volt az adott területre.

Ezen a tárgyaláson az alperesi képviselő által felmutatott névjegykártya tanúsága szerint az értékesítést ténylegesen végző **ME V Kft.** megjelölésű névjegykártyával rendelkezett. A **V Kft.** nevében **F K** által írt levél a felperest szintén területi képviselőként tünteti fel. I A tanúvallomásában előadta, hogy a **V Kft.** esetenként szóbeli megállapodást kötött a területi képviselőivel.

Mindezekből következik, hogy - szemben az elsőfokú bíróság ítéletében megállapítottakkal - a felperes a **V Kft.** értékesítési hálózatán belül tevékenykedett, ezért a **V Kft.** Forgalmazói jogosultságának a megszűnése rá is kihatott.

A fentiek tükrében nem tekinthető valótlan tényállításnak vagy valós tény hamis színben való feltüntetésének az az alperesi kijelentés, hogy „**V** területi képviselőként kiadva magukat látogatják a kereskedelmi egységeket”.

Tény, hogy az alperes és a **V Kft.** szerződése nem tartalmaz rendelkezést a szerződés megszűnésének esetére, így arra nézve sem, hogy megszűnés esetén mi a jogi sorsa a már a **V Kft.** birtokában lévő és értékesítési rendszerébe bekerült termékeknek.

Az is tény, hogy a sérelmezett levél időpontjában nem volt olyan büntető ügyben hozott jogerős határozat, amely megállapította volna, hogy „A 2001. augusztus-szeptemberben gyártott termékek gazdasági bűncselekmények révén kerültek a területi képviselők megbízójához”.

Ez a kijelentés azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem értelmezhető olyan kiterjesztően, ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Nem állapítható meg, hogy a termékek gazdasági bűncselekmény révén való megszerzése a felperesre is vonatkozik és nem kelti azt a látszatot sem, mintha maga a felperes árulna olyan terméket, amelyet a megbízója bűncselekmény útján szerzett. Ez a kijelentés a felperes „megbízójára” (**V Kft.**-re) vonatkoztatható, vele kapcsolatos tényállítást tartalmaz, ezért azt a felperes - saját jóhírnevének sérelmét állítva - nem támadhatja megalapozottan.

A levél utolsó, az elsőfokú bíróság által jogsértőnek ítélt állítása, amely szerint „tekintettel arra, hogy a flakon-szerszám is náluk van, fennáll a termékeink hamisításának a veszélye is”, közvetlenül az után a mondat után következik, amely szerint a **V** termékek gazdasági bűncselekmények révén kerültek a fenti területi képviselők megbízójához. A „náluk van” többszám a levélbeni elhelyezésére és arra is figyelemmel, hogy a megbízó, a **V Kft.** egy gazdasági társaság, amelynek tevékenységével kapcsolatban a köznyelvben szokásos a többszám használata, a másodfokú bíróság álláspontja szerint szintén nem értelmezhető olyan kiterjesztő módon, hogy ezáltal az alperes a felperes vonatkozásában is állított volna termékhamisítással kapcsolatos magatartást.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal az alperesi érveléssel, hogy a levél valóságtartalmának vizsgálatakor értékelni kell, hogy a **V Kft.** a felek viszonyában igen jelentős tartozást halmozott fel az alperessel szemben. A ki nem fizetett áru

visszaszállítását megtagadta és egyben a Kft. eladása útján megakadályozta, ezzel súlyos gazdasági nehézséget okozva az alperesnek. Az alperes ugyanakkor azt tapasztalta, hogy a ki nem fizetett árukat a V értékesítési hálózata változatlanul forgalmazza és gazdasági nehézségei ellenére kénytelen volt a terméke csomagolásának megváltoztatására is, hiszen a V Kft. birtokában volt a flakon-szerszám.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a 2002. április 26-i levéllel az alperes saját jogos üzleti érdekeit kívánta megóvni és ennek során nem lépte túl annak jogszerű határait a felperes hátrányára. A felperes vonatkozásában vele kapcsolatos valótlan tény nem állított, illetve híresztelt, valós tény hamis színben nem tüntetett fel. A sérelmezett levél a felperes jóhírnevét vagy hitelképességét nem sértette, illetve nem veszélyeztette.

Ezért a felperes Tpvt. 3. §-ára alapított keresetét a Fővárosi Ítéltábla a kiegészített tényállásban rögzített bizonyítékok felülmérlegelése alapján nem találta megalapozottnak.

Nem valósította meg a sérelmezett levél a Tpvt. 5. §-ában tilalmazott bojkottfelhívást sem.

Eszerint tilos máshoz olyan tisztességtelen felhívást intézni, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását vagy ilyen kapcsolat létrejöttének megakadályozását célozza.

A jogsértő magatartás abból áll, hogy a bojkottáló felhívást intéz a címzetthez, hogy közte és egy harmadik személy (a bojkottált) között ne legyen gazdasági kapcsolat. Bojkottnak azonban csak a tisztességtelen felhívás minősül.

Jelen esetben az alperes felhívása arra irányult, hogy csak a gyártó, azaz az alperes területi képviselőitől vásároljon a címzett V termékeket. A felhívás tehát nem a felperes személyére irányult, nem a vele való gazdasági kapcsolat megszüntetését célozta, hanem a termékre, vagyis, hogy a V termékeket a levél megírásának időpontjában kizárólagos forgalmazásra jogosult gyártótól szerezzék be a címzett; másrészt a felhívás nem tekinthető tisztességtelennek sem, mert annak célja nem a felperes mint versenytárs piacról való kiszorítása, hanem a saját termék jogosulatlan forgalmazásának megakadályozása volt, figyelemmel a Tpvt. 3. §-a kapcsán fentebb kifejtett indoklásra is.

Jogellenesség hiányában érdemben megalapozatlan a Tpvt. 86. § (2) bekezdésére alapított jogkövetkezmények iránti, az e) pont alapján előterjesztett kártérítési igény.

A felperes a keresetében a nem vagyoni kártérítés jogalapjaként a Ptk. 78. § (2) bekezdését is megjelölte. Eszerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő valótlan tény állít, híresztelt vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A felperes a jóhírnevének sérelmét - a keresete megfogalmazása szerint - e jogcímen is abban jelölte meg, hogy a kereskedők vele szemben a bizalmukat elvesztették.

Bár az elsőfokú bíróság ítéletében megjelölt három tanú valóban úgy nyilatkozott, hogy a levél hatására a felperestől a későbbiekben nem vásárolt, ugyanakkor volt olyan tanúvallomás is (K G), amely szerint a felperessel az üzleti kapcsolatot a levelet követően is helyreállította, a továbbiakban tőle csak V terméket nem szerzett be. Az elsőfokú bíróság által kihallgatott többi tanú - bár a levelet megkapták - a felperest beazonosítani sem tudták.

Az elsőfokú bíróság a vagyoni kár tekintetében szakértőt rendelt ki. A szakvélemény nem igazolta a felperes által állított forgalomcsökkenés, illetve bevételkiesés és az alperesi levél közötti okozati összefüggés meglétét. Ezt a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés jogalapjának fennállta körében is értékelte, ugyanis a Ptk. 78. §-a a jóhírnév sérelme polgári jogi tényállását a versenyjogi elkövetési magatartáshoz hasonlóan, de mégis több különbséggel fogalmazza meg. A különbségek egyike pedig az, hogy a Ptk. alapján a veszélyeztetés nem elegendő a jogsértés megállapításához, a magatartásnak kifejezetten sértenie kell az érintettet.

A felperes több megyére kiterjedő tevékenységére is tekintettel az elsőfokú bíróság által értékelt három tanúvallomás ellenére a felperesnek az üzleti életben, a gazdasági tevékenységében az általa állított bizalomvesztés következtében kimutatható érdeksérelme nem bizonyított, ennek hiányában viszont nem alapos a nem vagyoni kártérítésre alapított igénye a Ptk. 78. § (2) bekezdése alapján sem.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fentiek szerint kiegészített és módosított indokolással - a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes a nagyobb pertárgyértékű keresete, az alperes pedig a viszontkeresete tekintetében teljes egészében pervesztés lett, mindkét félnek viselnie kell az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, melyet az adóhatóság felhívására utólag kötelesek megfizetni. A pervesztesség-pernyerteség arányát a 3.410.897,-Ft összegben megjelölt felperesi kártérítési igény és az 1.150.000,-Ft-ban meghatározott viszontkereseti igény alapján a másodfokú bíróság az alperes javára határozta meg 2/3-ad-1/3-ad részben, ezért kötelezte a felperest - a perköltségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés megváltoztatásával - az alperes részére részperköltség megfizetésére, annak összegét mérlegeléssel állapította meg a kereset benyújtásának időpontjára tekintettel alkalmazandó 8/2002. (III.30.) IM rendelet 3. §-a alapján bruttó 100.000,-Ft összegben.

A másodfokú eljárásban a pervesztesség-pernyerteség arányát a Fővárosi Ítéltábla 50-50 %-osnak ítélve úgy rendelkezett, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság megelőző ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 8.Pf.20.167/2005/6. számú végzésében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül helyezte hatályon kívül, jelen másodfokú eljárásban fellebbezési eljárási illetéket nem kell fizetni az Itv. 51. § (1) bekezdése alapján, ezért ebben a kérdésben a másodfokú bíróságnak határoznia nem kellett.

Budapest, 2008. év május hó 9. napján

álínkásné dr. Míka Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelélül:

Bírósági tisztviselő